

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики
Кафедра технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

для здобуття освітнього ступеня «магістр»

на тему:

«ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РОБОТИ У ГРУПАХ»

„Віршило“ 94 А⁴

20.12.2024р.

Виконала: здобувачка вищої освіти
спеціальності 014.10 «Середня освіта
(Трудове навчання та технології)»

Маргарита КІСІЛЬ

Керівник: кандидат педагогічних наук,
доцент **Наталія СИМОНОВИЧ**

Рецензент: кандидат педагогічних наук,
доцент **Юлія ШАЛІВСЬКА**

АНОТАЦІЯ

Кісіль М.І. Формування підприємницької компетентності в учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням роботи у групах. Рукопис.

Кваліфікаційна (дипломна) робота на здобуття другого рівня вищої освіти «магістр» спеціальності 014.10 «Середня освіта (Трудове навчання та технології)». Рівненський державний гуманітарний університет, Рівне, 2024.

Зміна традиційних підходів до навчання на інноваційні стає все більш актуальною, особливо в умовах зниження інтересу учнів до трудового навчання. Учні 8-9 класів, знаходяться на важливому етапі свого життя, виборі майбутньої професії та напрямку свого розвитку. Для того, щоб підтримати цей процес і зробити його максимально ефективним, необхідно переглянути освітні підходи та впроваджувати інноваційні методи.

Об'єкт дослідження: процес трудового навчання учнів 8-9 класів.

Предмет дослідження: формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням роботи в групах.

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати, розробити і експериментально перевірити методику формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням роботи в групах.

Реалізація поставленої мети передбачає вирішення таких завдань:

- з'ясувати сучасний стан формування підприємницької компетентності в учнів 8-9-х на уроках трудового навчання, розкрити її сутність та структуру;
- розкрити зміст роботи в групах та особливості її використання на уроках трудового навчання;
- розробити методику формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням роботи в групах та експериментально перевірити її ефективність;
- розробити методичні вказівки для вчителів трудового навчання щодо формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання із використанням роботи в групах.

У кваліфікаційній (дипломній) роботі проаналізовано стан проблеми, що досліджується, в теоретичному й практичному плані, розкрито педагогічні умови формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів, охарактеризовано сутність та зміст поняття «підприємницька компетентність». Визначено сутність і розроблено зміст роботи в групах для формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання. Обґрунтовано та розроблено методику формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням роботи в групах. Експериментально перевірено ефективність розробленої методики.

Ключові слова: компетентності, підприємницька компетентність, трудове навчання, робота в групах, інтерактивні технології.

SUMMARY

Kisil.M. Formation of entrepreneurial competence in students of grades 8-9 in labor training lessons using group work. Manuscript.

Qualification (diploma) work for obtaining the second level of higher education "master" in the specialty 014.10 "Secondary education (labor training and technologies)". Rivne State Humanitarian University, Rivne, 2024.

The change from traditional approaches to education to innovative ones is becoming increasingly relevant, especially in the context of a decrease in students' interest in labor training. Students of grades 8-9 are at an important stage in their lives, choosing a future profession and direction of their development. In order to support this process and make it as effective as possible, it is necessary to review educational approaches and implement innovative methods.

Object of research: the process of labor training of students of grades 8-9.

Subject of research: formation of entrepreneurial competence of students of grades 8-9 in labor training lessons using group work.

The purpose of the study: to theoretically substantiate, develop and experimentally verify the methodology for the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9 in labor training lessons using group work.

The implementation of the set goal involves solving the following tasks:

- to find out the current state of the formation of entrepreneurial competence in students in grades 8-9 in labor training lessons, to reveal its essence and structure;

- to reveal the content of group work and the features of its use in labor training lessons;

- to develop a methodology for the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9 in labor training lessons using group work and to experimentally verify its effectiveness;

- to develop methodological guidelines for labor training teachers on the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9 in labor training lessons using group work.

The qualification (diploma) work analyzes the state of the problem under study in theoretical and practical terms, reveals the pedagogical conditions for the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9, characterizes the essence and content of the concept of "entrepreneurial competence". The essence and content of group work for the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9 in labor training lessons are determined and developed. The methodology for the formation of entrepreneurial competence of students in grades 8-9 in labor training lessons using group work is substantiated and developed. The effectiveness of the developed methodology is experimentally tested.

Key words: competences, entrepreneurial competence, labor training, group work, interactive technologies.

Зміст

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА	12
1.1. Аналіз стану досліджуваної проблеми у педагогічній теорії та практиці	12
1.2. Педагогічна сутність і структура підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання	18
Висновки до 1 розділу	31
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ РОБОТИ У ГРУПАХ	33
2.1. Зміст та особливості використання роботи у групах на уроках трудового навчання у 8-9 класах	33
2.2. Методика формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням роботи в групах	41
Висновки до 2 розділу	60
РОЗДІЛ 3. ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 8-9 КЛАСІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ	62
3.1. Організація і методика проведення експериментальної роботи	62
3.2. Експериментальна перевірка ефективності розробленої методики формування підприємницької компетентності учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання з використанням роботи в групах	72
Висновки до 3 розділу	80
ВИСНОВКИ	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	85
ДОДАТКИ	93
Додаток А. Календарно-тематичний план занять з розділу «Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки» для 8-го класу	
Додаток Б. Плани-конспекти занять з розділу «Основи проектування, матеріалознавства та технології обробки» для 8-го класу	97
Додаток В. Контрольна робота (констатувальний етап)	115
Додаток Д. Анкета для вчителів трудового навчання	118
Додаток З Тест для виявлення рівня інтересу учнів до уроків трудового	
	1 19